

БЕЛАРУСКАЯ МОВА ЯК ІНСТРУМЕНТ КАМУНІКАЦЫІ З АЎДЫТОРЫЯЙ У САЦЫЯЛЬНЫХ СЕТКАХ (НА ПРЫКЛАДЗЕ ВОПЫТУ БДУІР)

Капійка Д.А.

*Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт інфарматыкі і радыёэлектронікі
г. Мінск, Рэспубліка Беларусь*

Албут А.А. – старшы выкладчык

У працы разглядаецца выкарыстанне беларускай мовы як інструмента камунікацыі ў сацыяльных сетках БДУІР на прыкладзе Instagram. Вылучаюцца асноўныя тэматычныя напрамкі кантэнту і аналізуюцца іх функцыянальная роля. Асобная ўвага надаецца функцыям мовы — камунікатыўнай, кагнітыўнай, культурнай, ідэнтыфікацыйнай і эмацыянальнай. Колькасны аналіз паказвае нізкую долю выкарыстання беларускай мовы (каля 5%). Робіцца выснова пра яе значны культурны патэнцыял і неабходнасць пашырэння ў лічбавым асяроддзі.

У сучасных умовах развіцця лічбавых камунікацый сацыяльныя сеткі становяцца важным інструментам узаемадзеяння ўстаноў адукацыі з аўдыторыяй. Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт інфарматыкі і радыёэлектронікі (БДУІР) актыўна выкарыстоўвае некалькі платформаў для камунікацыі, у тым ліку Instagram, Telegram, TikTok і VK. У межах дадзенага даследавання асноўная ўвага надаецца Instagram, паколькі менавіта гэтая платформа з'яўляецца адной з найбольш папулярных сярод студэнцкай аўдыторыі і дазваляе эфектыўна спалучаць візуальны і тэкставы кантэнт.

Аналіз публікацый Instagram-акаўнта бібліятэкі БДУІР дазваляе вылучыць некалькі асноўных тэматычных напрамкаў. Найбольш значную частку кантэнту складае папулярызацыя беларускай літаратуры, якая ўключае агляды кніг, апісанні літаратурных твораў, цытаты і інфармацыю пра кніжныя выставы. Дадзены від кантэнту накіраваны на фарміраванне цікавасці да чытання і пашырэнне ведаў пра нацыянальную літаратурную спадчыну.

Другім важным напрамкам з'яўляецца адукацыйна-асветніцкі кантэнт, які ўключае звесткі пра беларускіх пісьменнікаў, гістарычныя факты, а таксама матэрыялы, прысвечаныя значэнню беларускай мовы і культуры. Такія публікацыі выконваюць пазнавальную функцыю і садзейнічаюць фарміраванню культурнай кампетэнцыі аўдыторыі.

Асобную групу складаюць анонсы мерапрыемстваў, у тым ліку літаратурных сустрэч, «павольных чытанняў» і віктарын. У дадзеных публікацыях, як правіла, указваюцца дата, час і месца правядзення, а таксама выкарыстоўваюцца заклікі да ўдзелу. Такім чынам, яны выконваюць практычную камунікатыўную функцыю і накіраваны на актывізацыю аўдыторыі.

Акрамя таго, выяўлены публікацыі, прысвечаныя святочным і памятным датам, такім як Дзень роднай мовы, Дзень беларускай навукі, дзяржаўныя і культурныя святы. Дадзеныя пасты накіраваны на ўсталяванне эмацыянальнай сувязі з аўдыторыяй.

Колькасны аналіз паказаў, што з 519 прааналізаваных публікацый толькі 27 былі апублікаваны на беларускай мове, што складае каля 5% ад агульнай колькасці кантэнту. Дадзены паказчык сведчыць пра адносна нізкі ўзровень выкарыстання беларускай мовы ў сацыяльных сетках БДУІР, нягледзячы на яе значны культурны патэнцыял.

У сацыяльных сетках мова выконвае шэраг важных функцый. Перш за ўсё, гэта камунікатыўная функцыя, якая праяўляецца ў перадачы інфармацыі і рэалізуецца праз анонсы і інфармацыйныя паведамленні. Кагнітыўная (пазнавальная) функцыя звязана з перадачай ведаў і рэалізуецца ў адукацыйным кантэнце. Культурная функцыя заключаецца ў захаванні і трансляцыі нацыянальнай спадчыны, што асабліва выразна праяўляецца ў публікацыях, прысвечаных беларускай літаратуры. Ідэнтыфікацыйная функцыя звязана з фарміраваннем нацыянальнай самасвядомасці і рэалізуецца праз выкарыстанне беларускай мовы як маркера культурнай прыналежнасці. Эмацыянальна-экспрэсіўная функцыя праяўляецца ў святочных і віншавальных пастах.

Аналіз паказаў, што ў Instagram-акаўнтах БДУІР беларуская мова выкарыстоўваецца пераважна ў кантэнце, звязаным з культурай, літаратурай і нацыянальнай спадчынай. Яна выконвае перш за ўсё культурную і ідэнтыфікацыйную функцыі, а таксама часткова камунікатыўную і эмацыянальную. Пры гэтым у штодзённай інфармацыйнай камунікацыі беларуская мова выкарыстоўваецца значна радзей.

Такім чынам, можна зрабіць выснову, што беларуская мова ў сацыяльных сетках БДУІР выступае не толькі сродкам перадачы інфармацыі, але і важным інструментам фарміравання культурнай ідэнтычнасці і ўзаемадзеяння з аўдыторыяй. Аднак яе выкарыстанне застаецца абмежаваным, што сведчыць пра наяўнасць патэнцыялу для далейшага пашырэння яе прымянення ў лічбавым асяроддзі.